

Skötselplan för naturreservatet Skoga i Kungsbacka kommun.

1. Syfte med säkerställande och skötsel

Syftet med reservatet är att bevara och utveckla den gamla barnaturskogen med flerhundraåriga tallar och våtmarker. Det utökade skyddet skall också slå vakt om områdets nyckelbiotoper med dess rödlistade arter.

Syftet ska nås genom att:

- röja eller bränna så att skogen förblir ljus och luckig,
- avveckla uppväxande gran runt de gamla tallarna och dess rekryter,
- kontinuerligt röja bort invandrande gran,
- i övrigt lämna området för fri utveckling så att mängden död ved och inslaget av gamla träd bibehålls eller ökar,
- nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och livsmiljöer skall beaktas i den löpande skötseln av reservatet.

2. Beskrivning

2.1 Markslag och naturtyper

Skogstyper enligt KNAS

Tallskog	15,7 ha
Granskog	2,2 ha
Barrblandskog	2,2 ha
Lövblandad barrskog	0,5 ha
Impediment	0,3 ha
Myr	0,7 ha

2008-09-25

Naturtyper i EU:s habitatdirektiv

Västlig taiga (9010) 14,6 ha och består av avdelningarna 3, 4, 6, 7, 13, 14 och 16 på skötselkartan, skogbeuxen myr (91D0) 2,0 ha som består av avdelning 5 på skötselkartan samt öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn (7140) 0,7 ha som utgör skötselkartans avdelning 10.

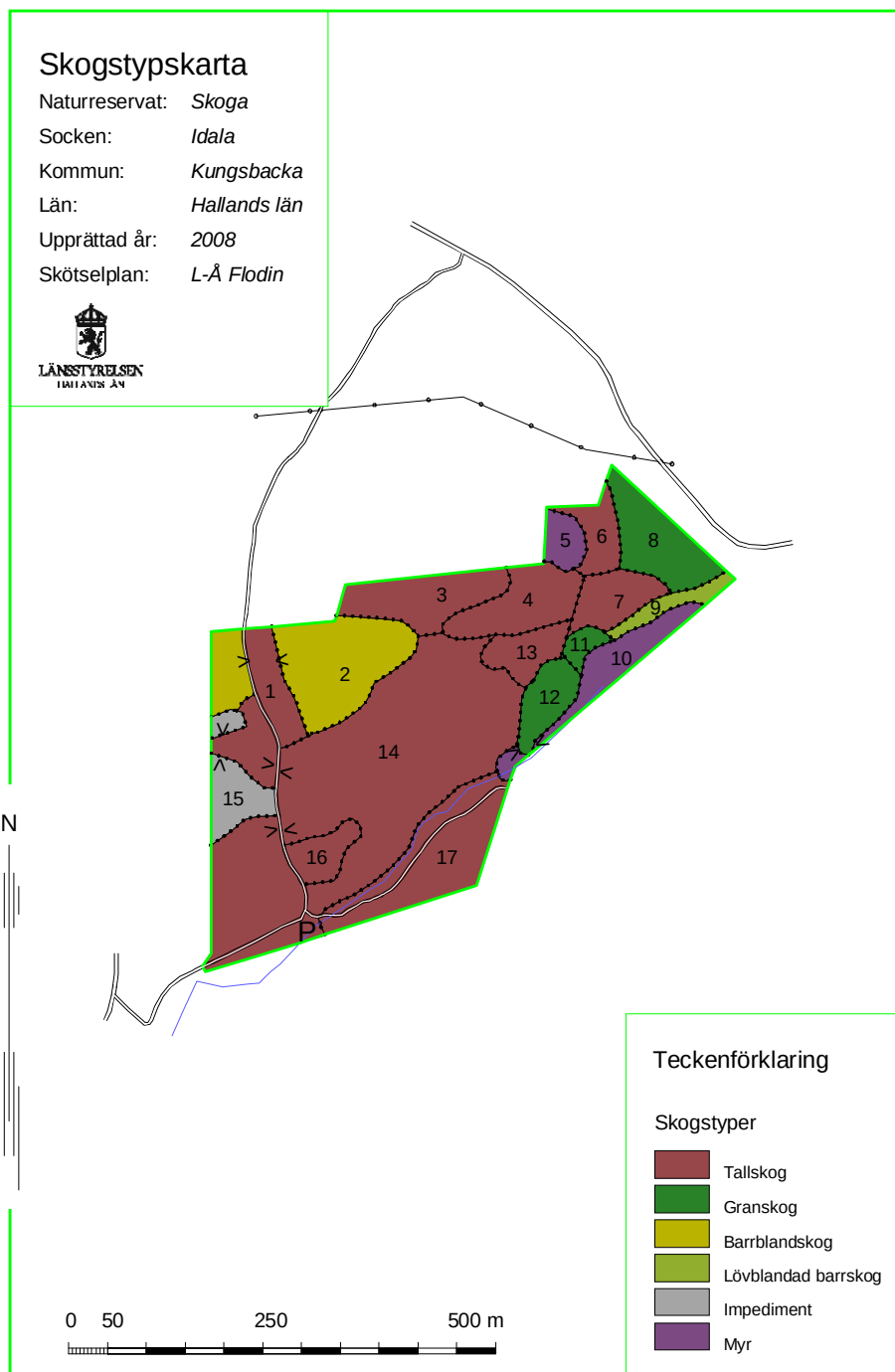
2.2 Historisk och nuvarande markanvändning

I Skoga finns ett unikt bestånd av gamla tallar och flera av dem är mer än 250 år. På 1600- och 1700 talen hade tallen sin viktigaste utbredning i Halland i de östra delarna mot Västergötland och Småland och tallbestånd i Skoga och Idala finns omnämnda från denna tid (Malmstöm 1939). Även förekomst av gran finns omnämnd i dessa gränstrakter. Tallskogen i Skoga kan alltså ha flerhundraårig kontinuitet och kan ha formats av skogsbete. Området ligger oländigt till för skogsbruk, ett förhållande som kan ha bidragit till att skogsbeståndet inte påverkats så mycket av rationellt skogsbruk.

2.3 Beskrivning av bevarandevärden

Skoga består till största delen av barrnurskog där tall oftast är dominerande. Hällar går på många ställen i dagen. Mycket av skogen är självföryngrad och det saknas spår av avverkningar och området har lämnats utan skoglig påverkan sedan det omfattande skogsbetet upphörde. Vid borring i ett par av tallarna visade de sig vara 250 år gamla och i de torraste delarna av beståndet utgör dessa gamla tallar nästan en fjärdedel av virkesförrådet. De utmärker sig i jämförelse med yngre träd genom att ha platt krona och mycket grov barkstruktur. På lite friskare mark ökar graninslaget och har finns bl.a. kjol- och kandelabergranar. Provboringar i ett par granar visade på en ålder av 140 år. I dessa delar finns del ett visst lövinslag i form utspridda ekar och björkar och några ganska grova aspar. Ekarna har en ålder på strax över 100 år. Död ved i form av grova lågor och högstubbar av gran och tall förekommer mycket rikligt. Ner mot bäcken, i objektets södra del, finns lodytor där åtminstone en planta med svartbräken växer. Arten är en god indikator på grönstensförekomst i berget.

I söder rinner bäcken Hallebäck och utmed denna finns gransumpskog med senvuxna träd där stammarna är helt täckta av gammelgranlav med fläckar med kattfotslav (REG). Båda dessa är skogliga signalarter. Andra epifytiska lavar är grynig lundlav (NT) och glansfläck (REG) vilka hittades på ekarna.

2008-09-25

När det galler skalbaggar har Skoga mycket höga värden. Bland arterna kan nämnas bronsbjon (NT), vilken tidigare inte påträffats i Halland. Den anses vara en indikator på tång kontinuitet när det galler olikåldrig granskog.

En annan art är granbarkgnagare (NT). Den förekommer bara i levande granar som normalt är över 150 år och indikerar lång kontinuitet av mycket grov gran. Andra påträffade arter som visar på lång kontinuitet för döda träd och olikåldrig skog är Thomsons trägnagare, *Ostoma ferruginea* och *Thymalus limbatus*.

Mer än hälften (13 av 22,6 ha) av reservatsarealen har avgränsats som nyckelbiotop av Skogsvårdsstyrelsen och ungefär 85 % är värdekärna.

2.4 Prioriterade bevarandevärden

Skyddet är i första hand till för att säkra nyckelbiotoperna med dess rödlistade arter men även skapa möjligheter för ytterligare arter att sprida sig till och inom reservatet. Detta skall ske genom att vårda tallskogen så att den kan utvecklas fritt utan hård konkurrens från gran och på så sätt skapa livsmiljöer för bland annat mossor, lavar, vedlevande insekter och fåglar.

2.5 Litteratur

Bengtsson, S. 1996. Naturvårdsprogram för Hallands län. Kungsbacka kommun. Information från Länsstyrelsen i Hallands län. Remissutgåva.

Fritz, Ö. 1999. Rödlistade och regionalt intressanta lavar i Hallands län 1999. Information från Länsstyrelsen i Hallands län. Meddelande 1999:10.

Länsstyrelsen i Hallands län & Skogsstyrelsen. 2007. Strategi för formellt skydd av skog i Halland län. Meddelande 2007:5 från Länsstyrelsen i Hallands län.

Löfroth, M. (red.). 1997. Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000. Naturvårdsverkets förlag.

Malmström, C. 1939. Hallands skogar under de senaste 300 åren. Medd. Statens Skogsförsöksanstalt 31:171-300.

Nilsson, M. & Jönsson, C. (red) 2003. Kartering av skyddade områden. Naturvårdsverket rapport 5282.

Norén, M., Hultgren, B., Nitare, J. & Bergengren, I. 1995. Instruktion för datainsamling vid inventering av nyckelbiotoper. Skogsstyrelsen.

Strand, V. 2006. Förteckning över rödlistade och regionalt intressanta arter i Hallands län 2006. Länsstyrelsen i Halland. Meddelande 2006:26.

3. Indelning i skötselområden

3.1 Skötselområden

Avdelningsnumreringen nedan motsvaras av avdelningar i skogstypskartan, och skötselområdenas utbredning visas på skötselområdeskartan.

4. Skötsel av området

4.1 Generella riktlinjer

Målsättningen ska vara att låta skogsmarken utvecklas till naturskogar med stort inslag av gamla träd, framförallt tall, och död ved. Befintliga granbestånd avvecklas och invandrande gran tas bort genom röjning som kan kompletteras med bränning. Om den naturliga föryngringen av träd är svag får nödvändiga föryngringsåtgärder vidtagas av naturvårdsförvaltaren. Utfallande virke tillfaller naturvårdsförvaltaren.

4.2 Skötselområden

Skötselområde 1. Ung tallskog 3,0 ha (Avser avd. 1 och 17)

Beskrivning: Ung tallskog med 20 – 40 % inslag av gran. Innehåller även områden med tunt jordtäckte och lodytor.

Mål: Tallskog med lövinslag.

Skötsel: Graninslaget röjes bort snarast. Ett visst lövinslag, speciellt ek, sparas.

Skötselområde 2 Barrblandskog med lövinslag 2,2 ha (Avser avd. 2).

Beskrivning: 100 årig tall med ungefär lika stor andel gran (40%). Inslag av björk och några lite vidkroniga ekar.

Mål: Tallskog med lövinslag .

Skötsel: Granandelen i beståndet avverkas. Löv, speciellt ek, sparas. Försiktig ljushuggning runt grova ekar bör ske.

Skötselområde 3 Tallskog 13,2 ha (Avser avd. 3, 4, 6, 7, 13, 14 och 16).

2008-09-25

Beskrivning: Område till stor del på en plåtå som domineras av tallskog. Åtskilliga av tallarna är mycket gamla (mer än 200 år), men även tallar i 100 årsåldern är talrika. De äldsta tallarna är ofta mer lågvuxna än de yngre och riskerar att konkurreras ut. Även konkurrensen från invandrande gran påverkar tallarna negativt. Fältskiktet består till stor del av blåbär.

Mål: Tallskog med inslag av löv.

Skötsel: För att de gamla tallarna skall överleva måste inslaget av gran avverkas och även ung gran röjas bort. Solitärt stående gran kan, för att undvika skador på tallarna i samband med avverkning, ringbarkas. Skötselåtgärderna kan ske manuellt, men även bränning kan i detta sammanhang vara en lämplig metod. Detta kan ske genom att skogen först gallras och därefter bränns. På så sätt skapas bränd död ved och brandljud på tallar. Dessa mikrohabitat är viktiga för flera in sektsarter. Detta förhållande gäller speciellt inom avdelning 14.

Skötselområde 4 Granskog 1,3 ha (Avser avd 8)

Beskrivning: Olikåldrig granskog med 10-20 % inslag av tall, vars ålder bedömts till ungefär 90 år. Det finns ett mindre lövinslag av björk och några ekar.

Mål: Blandbarrskog med lövinslag.

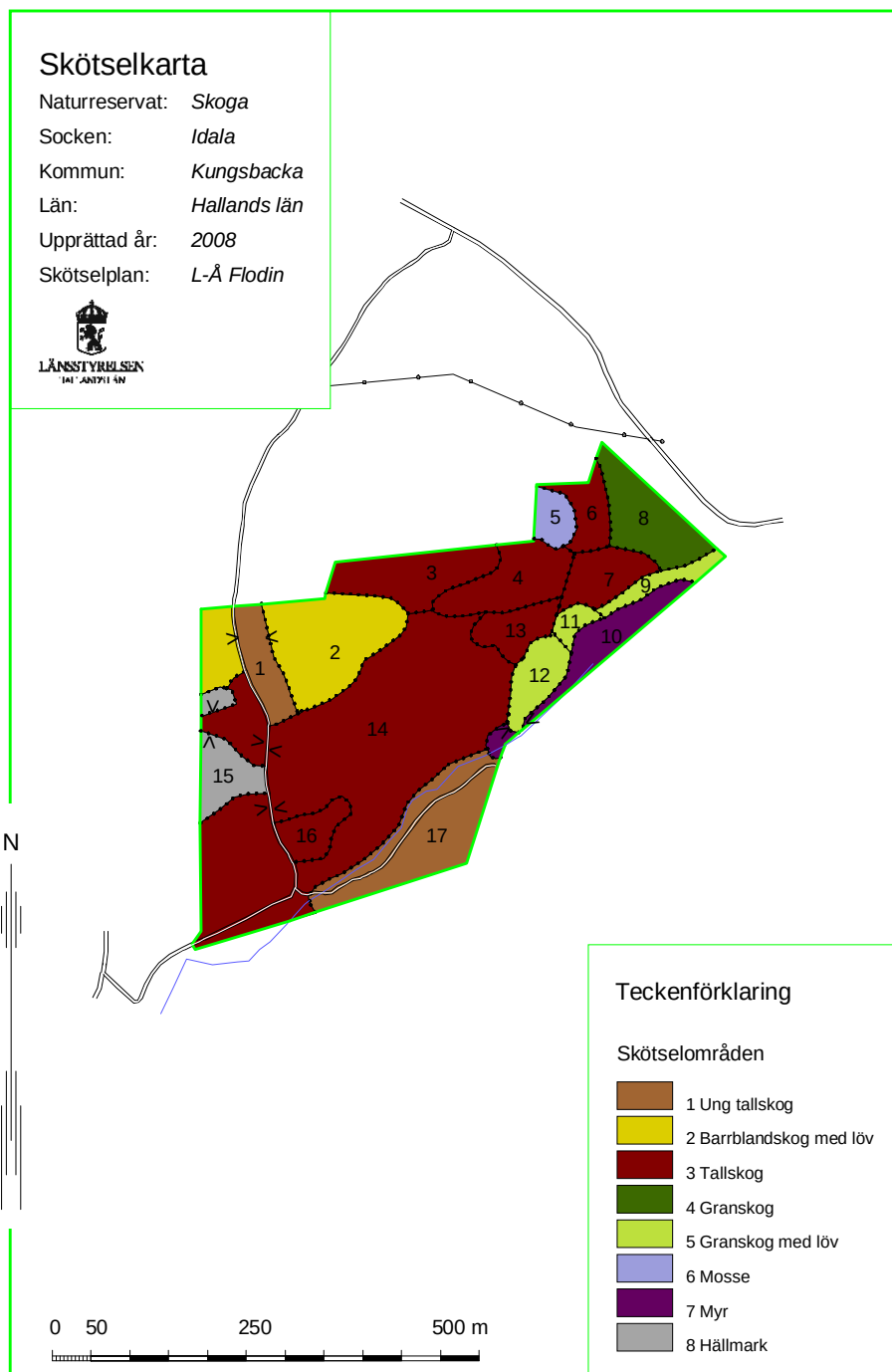
Skötsel: Skötselområdet lämnas för i det närmaste fri utveckling. Eventuellt kan en del granar som växer upp i lövträdens kronor ringbarkas. I norra delen av skötselområdet finns tallbevuxna hållar. För att säkra föryngring av tall kan en eller ett par luckor huggas upp.

Skötselområde 5 Granskog 6 ha (Avser avd. 9, 11 och 12)

Beskrivning: Självföryngrat granbestånd som är olikåldrigt och åtminstone delvis är senvuxet. Många av granarna är bevuxna med gammelgranlav. Inom speciellt avdelning 9, som växer i en brant ner mot ett kärr, är lövinslaget stort. Mängden död ved är stor.

Mål: Granskog med lövinslag.

Skötsel: Området lämnas för fri utveckling. En utvärdering av den fria utvecklingen och eventuella skötselåtgärder sätts in senast år 2020.

2008-09-25

Skötselområde 6 Mosse (Avser avd. 5)

Beskrivning: Trädbevuxen mosse med tall och ett visst uppslag av lågväxt gran.

Mål: Tallbevuxen mosse.

Skötsel: Granuppslaget röjs bort och lämnas på platsen. Bränning kan vara ett alternativ till röjningen.

Skötselområde 7 Myrimpediment 0,7 ha (Avser avdelning 10).

Beskrivning: Myr.

Mål: Myr.

Skötsel: Inga skötselåtgärder för närvarande. I framtiden kan åtgärder för att vidmakthålla ett öppet habitat bli aktuella.

Skötselområde 8 Hällmarker (Avser avd.15)

Beskrivning: Hällar med svagt utvecklat trädsikt.

Mål: : Hällar med svagt utvecklat trädsikt.

Skötsel: Inga skötselåtgärder.

2008-09-25

Tabell: Skötselområdena med tillhörande avdelningar.

1. Ung tallskog		2. Barrblandskog		3. Tallskog		4. Granskog	
Avdelning	Areal	Avdelning	Areal	Avdelning	Areal	Avdelning	Areal
1	0,6	2	2,2	3	1,5	8	1,3
17	1,9	Summa	2,2	4	1,2	Summa	1,3
Summa	2,5			6	0,5		
				7	0,7		
				13	*1		
				14	9,0		
				16	0,5		
				Summa	13,4		
5. Granskog		6. Mosse		7. Myr-impediment		8. Bergimpediment	
Avdelning	Areal	Avdelning	Areal	Avdelning	Areal	Avdelning	Areal
9	0,3	5	*2	10	0,7	15	*2
11	0,3			Summa	0,7		
12	0,6						
Summa	1,2						

*1 = Avdelningens areal ingår i avd. 3. *2 = Avdelningarnas areal är inte angiven.

5. Friluftsliv och turism

Reservatet har liten areal och inga stora strömmar av besökare kan förväntas. Reservatets utbredning markeras på sedvanligt sätt. För besökare anläggs en enkel parkeringsplats (markerat med P på skogstypskartan) och en informationsskylt om reservatet sätts upp.

6. Tillsyn, dokumentation och uppföljning

Uppföljningen av skötselmålen görs i samband med uppföljningen av kvalitetsmålen, vilket bör göras vart tionde år.

En gemensam uppföljningsplan skall tas fram för länets skogsreservat, vilken kommer att beskriva metodik, val av organismer m.m. som skall följas upp.

Naturvårdsförvaltaren ansvarar för att regelbunden tillsyn av reservatet sker.

2008-09-25

7. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Var	Vem	Prioritet	Finansiering
Röjning och ev. bränning av granuppslag	Snarast och därefter vart tionde år.	Hela reservatet utom avd. 9, 10, 11, 12 och 15	Länsstyrelsen	1	Vårdanslag
Avverkning av gran och ev. gallring av andra trädslag	Snarast	Enligt skötselplanen	Länsstyrelsen	1	Vårdanslag
Föryngring av trädskiktet	Efter avverkningarna av gran	Enligt skötselplanen	Länsstyrelsen	1	Vårdanslag
Uppföljning av skötsel- och kvalitetsmålen	Vart tionde år	Hela reservatet	Länsstyrelsen	1	Vårdanslag
Utmärkning av reservatets gränser	Snarast	Enl. svensk standard	Lantmäteriet och Länsstyrelsen	1	Vårdanslag
Informations-skyltning	Snarast	P-platsen	Länsstyrelsen	1	Vårdanslag

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

2008-09-25

11 (12)

Översiktskarta

2008-09-25

Rödlistade och andra naturvårdsintressanta arter:

Svampar: Bronssopp NT,

Lavar:kattfotslav (REG), grynig lundlav (NT), glansfläck (REG),

Skalbaggar:granbarkgnagare (NT), Ampedus sanguineus, Anobium thomsoni, Dictyopterus aurora, Miscodera arctica, Ostoma ferruginea, Rhyncolus chloropus, R.sculpturatus, Thymalus limbatus (samtliga REG).

VU = Sårbar art

NT = Missgynnad art

REG = Regionalt intressant art

ÖVR = Arter av övrigt intresse